

Ministri määruste muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Sotsiaalministri 17.12.2019 määruses nr 71 „Arst-residendi tööjõukulu arvutamise ja residentuuri baasasutusele hüvitamise alused“ (edaspidi *määrus nr 1*) muudetakse arst-residentide töötasu alammäära, mis lähtub tervishoiuvaldkonna tööandjate ja töötajate esindajate kollektiivlepingus kokku lepitavast töötajate töötasu suurenemisest alates 01.04.2025. Tervishoiutöötajate tunnitasu suurendatakse keskmiselt 1,5% võrreldes 2024. aasta määradega.

Tervise- ja tööministri 20.12.2018 määruses nr 72 „Kiirabi ja meditsiinilise kaugkonsultatsiooni teenuse eest tasumise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 2*) uuendatakse teenuste piirhindasid, mida Tervisekassa hüvitab tervishoiuteenuse osutajatele. Piirhindade uuendamise vajadus tuleneb tervishoiuvaldkonna tööandjate ja töötajate esindajate kollektiivlepingus kokku lepitavast töötajate töötasu suurenemisest alates 01.04.2025.

Sotsiaalministri 19.01.2007 määruses nr 9 „Tervisekassa poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kord“ (edaspidi *määrus nr 3*) täiendatakse perearstile tasutavate tervishoiuteenuste loetelu, lisades eriõe e-konsultatsiooni tegemise ja täiendava pneumokokivastase ravimiteenuse kasutamise õiguse ning võimaluse pakkuda nimistu patsientidele psühholoog-nõustaja teenust. Muudetakse kardioloogia ja psühholoogia e-konsultatsiooni saatekirja ja selle vastuse nõuded ning kinnitatakse uue e-konsultatsioonina eriõe e-konsultatsiooni nõuded. Samuti täiendatakse erakorralise meditsiini osakondades teostatava triaazi juhendit ja suurendatakse eriõdede õiguseid patsientide käsitlemisel. Seoses tervishoiuvaldkonna tööandjate ja töötajate esindajate kollektiivlepingus kokku lepitava töötajate töötasu suurenemisega alates 01.04.2025 muudetakse teenuse standardkulus arvestatud töötajate brutopalgasid. Muudetakse ka koolitervishoiuteenuse piirhinna kujunemise metoodikat alates 01.09.2025.

Eelnõus esitatud määruse muudatused on heaks kiidetud Tervisekassa nõukogu 14.02.2025 otsusega nr 6. Nimetatud otsusega tegi Tervisekassa nõukogu terviseministrile ettepaneku määruse muudatuste kehtestamiseks.

1.2. Määruse ettevalmistajad

Eelnõu menetlejad Sotsiaalministeeriumis on tervishoiuteenuste osakonna nõunik Pille Saar (pille.saar@sm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud õigusosakonna õigusnõunik Reet Kodu (reet.kodu@sm.ee). Eelnõu ja seletuskirja keeleteoimetus tehakse peale kooskõlastusringi.

Määrus on ette valmistatud Tervisekassas. Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Tervisekassa:

- 1) tervishoiuteenuste arendamise portfelli juht Liis Kruus (liis.kruus@tervisekassa.ee);
- 2) Tervisekassa peaspetsialistid/teenusejuhid:
  - Merje Metsoja (merje.metsoja@tervisekassa.ee);
  - Kristiina Vaas (kristiina.vaas@tervisekassa.ee);
  - Helis Ojala (helis.ojala@tervisekassa.ee);
  - Hanna Jäe (hanna.jae@tervisekassa.ee);
  - Laura Johanna Tuisk (laura-johanna.tuisk@tervisekassa.ee);
  - Aivar Koppas (aivar.koppas@tervisekassa.ee);
  - Tanel Kaju (tanel.kaju@tervisekassa.ee);
- 3) jurist Katrina Koha (katrina.koha@tervisekassa.ee).

1.3. Märkused

Määruse nr 3 muudatused on seotud Vabariigi Valitsuse määruse „Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelu“ (edaspidi *tervishoiuteenuste loetelu*) kehtestamisega, mida samuti rakendatakse alates 01.04.2025.

Eelnõuga muudetakse järgmisi määruseid:

- 1) sotsiaalministri 17. detsembri 2019. a määrus nr 71 „Arst-residendi tööjõukulu arvutamise ja residentuuri baasasutusele hüvitamise alused“ (RT I, 27.03.2024, 4);
- 2) tervise- ja tööministri 20. detsembri 2018. a määrus nr 72 „Kiirabi ja meditsiinilise kaugkonsultatsiooni teenuse eest tasumise tingimused ja kord“ (RT I, 04.10.2024, 5);
- 3) sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määrus nr 9 „Tervisekassa poolt tasu maksmise kohustuse ülevõtmise kord“ (RT I, 27.12.2024, 32).

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb neljast paragrahvist.

Paragrahviga 1 muudetakse **määruse nr 1 § 2 lõiget 3** ja muudetakse arst-residendi palga suurust. Alates 01.04.2025 on arst-residendi brutotunnipalk 19 eurot ja 97 senti ja ühe kuu baasil arvutatava brutopalk 3331 eurot ja 60 senti.

Muudatus lähtub seletuskirja koostamise hetke teadmisel tervishoiuvaldkonna tööandjate ja töötajate esindajate vahel sõlmitavas ja 01.04.2025 jõustavas kollektiivlepingus kokku lepitud arst-residendi töötasu alammäärast.

Paragrahvi 2 punktidega 1–7 muudetakse **määrust nr 2** ja uuendatakse kiirabitöötajate brutopalka kuluna teenuse standardkulus arvestatud summasid vastavalt kollektiivlepingule ning määruse nr 2 § 4 lõike 1 punktides 3 ja 6, § 8 lõikes 2 ning § 9 lõige 1 punktides 2 ja 3 nimetatud kulukomponentide maksumusi. Muudatuste tulemusena langevad osad lisabrigaadidega seotud hinnad, kuna neis sisaldub proportsionaalselt rohkem kulukomponente, mille maksumust alandati.

Paragrahvi 3 punktiga 1 muudetakse **määruse nr 3 § 6 lõike 4** sõnastust ja jäetakse e-konsultatsioonide loetelust välja viide bensodiasepiinide või bensodiasepiinisarnaste ainete retsepti väljakirjutamiseks tehtavale e-konsultatsioonile. Sealhulgas jäetakse välja viide määruse lisale 64. Muudatus on tingitud psühhiaatri e-konsultatsiooni kokkuleppe uuendamisest, mille tulemusel tuleb edaspidi bensodiasepiinide ja bensodiasepiinisarnaste ainete retsepti väljakirjutamiseks vajaliku e-konsultatsiooni tegemisel järgida psühhiaatri eriala e-konsultatsiooni kokkuleppes toodut (määruse lisa 37).

Paragrahvi 3 punktiga 2 täiendatakse **määruse nr 3 § 6 lõikega 4³** ja lisatakse võimalus tasuda perearstile eriõle poolt tehtud e-konsultatsiooni eest teisele eriõele või õele. Muudatus on tingitud tervishoiuteenuste loetelu muutmisest, millega lisatakse loetellu uus tervishoiuteenus „Õendusabi e-konsultatsioon tervise infosüsteemide vahendusel“ (kood 3131). Õendusabi e-konsultatsiooni võib osutada ka kinnitatud nimistuga perearsti juures töötav eriõde (eriõde pädevusega pereõde, vaimse tervise õde).

Paragrahvi 3 punktiga 3 muudetakse **määruse § 6 lõikes 5** olevat tabelit ja lisatakse perearsti tegevusfondi koodiga 427R tähistatud ravimiteenus. Teenuse laiendamine perearstidele on oluline seetõttu, et riskirühma kuuluvale patsiendile oleks kokkuleppel perearstiga võimalik vaktsineerimine teostada ka oma perearsti juures, kui see mingil põhjusel on jäänud tegemata eriarsti visiitide ajal. Seisuga 01.01.2025 lisati perearsti tegevusfondi koodidega 278R ja 279R tähistatud ravimiteenused ja loodi perearstiabi raames võimalus teha pneumokokivastast vaktsineerimist ja revaktsineerimist. Ekslikult jäi tegevusfondi lisamata ravimiteenus „Pneumokokivastane vaktsineerimine 20-valentse konjugeeritud polüsahhariidvaktiiniga, üks

doos“ (kood 427R). Vaksineerimisel tuleb perearstiabi osutajal järgida tervishoiuteenuste loetelus nimetatud ravimiteenuste kasutamise rakendustingimusi, sealhulgas lähtuda tuleb Sotsiaalministeeriumi juurde loodud immunoprofülaktika eksperdikomisjoni määratud sihtrühmast. Perearstidele tasutakse teenuse eest vastavalt tervishoiuteenuste loetelu § 65 lõikes 86 sätestatud piirhinna koefitsiendile.

Paragrahvi 3 punktiga 4 muudetakse **määruse nr 3 § 6 lõikes 7** olevat tabelit ja lisatakse perearsti teraapiafondi koodidega 7638, 7639 ja 7640 tähistatud psühholoog-nõustaja osutatavad tervishoiuteenused, et tõsta esmatasandi võimekust tegeleda vaimse tervise muredega.

Paragrahvi 3 punktiga 5 muudetakse **määruse nr 3 § 12⁴ lõiget 1** ja jäetakse välja viide määruse lisale 64, mis tunnistatakse kehtetuks. Määruse lisas 64 sisalduvad e-konsultatsiooni saatekirja ja vastuse nõuded on hõlmatud lisas 37.

Paragrahvi 3 punktidega 6, 7 ja 9 muudetakse **määruse § 28 lõikes 4, § 38¹ lõikes 4 ja § 41 lõikes 2** töötajate brutopalgaku, lähtudes sõlmitavast kollektiivlepingust. Lähtudes uuest planeeritavast kollektiivlepingust suurendatakse tervishoiutöötajate tunnitasu keskmiselt 1,5% võrreldes 2024. aasta määradega. Kõikides teenuste hindades sisalduvad alates 01.04.2025 järgmised palgakomponendid:

	2024.a palgakomponent (eurot tunnis)	Palgakomponent alates 01.04.2025.a (eurot tunnis)
Arst	19,67	19,97
Eriarst	21,40	21,72
Kliiniline psühholoog	15,30	15,53
Õde ja tervishoiu tugispetsialist	12	12,18
Eriõde ja ämmaemand	12,45	12,64
Kiirabitehnik	10	10,15
Erakorralise meditsiini tehnik	10,35	10,51
Hooldustöötaja	7,60	7,71

Paragrahvi 3 punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks **määruse nr 3 § 40 lõige 5⁷**. Muudatus on tingitud tervishoiuteenuste loetelu muutmisest, millega jäetakse koodidega 3087 ja 3088 tähistatud lisatasud (asendusteenuse osutaja sõidukulu) tasutavate teenuste nimekirjast välja.

Paragrahvi 3 punktidega 10 ja 11 muudetakse **määruse nr 3 § 49 lõikes 3 ja § 50 lõikes 5** sätestatud koolitervishoiuteenuse piirhinna kujunemise metoodikat. Muudatus on tingitud terviseministri 13.01.2025 määruse nr 3 „Iseseisva õendusabiteenuse osutamine ja õendusabi erialad“ §-s 5¹ sätestatud koolitervishoiuteenust osutava õe töökoormuse määratlemise põhimõtetest ja sellega seoses muudetakse koolitervishoiuteenuse piirhinna kujunemise aluseks olevaid andmeid.

Arvestades asjaolu, et viidatud määruse § 5¹ rakendatakse alates 01.09.2025, siis jõustuvad ka määruse nr 3 § 49 lõike 3 ja § 50 lõike 5 muudatused ja selle alusel arvutatud koolitervishoiuteenuste piirhinnad tervishoiuteenuste loetelus 01.09.2025.

Paragrahvi 3 punktiga 12 muudetakse **määruse lisa 3 § 67 lõiget 14** ja pikendatakse § 28 lõike 4 punktis 5 ja § 41 lõike 2 punktis 2 sätestatud kliinilise psühholoogi brutopalgaku summa rakendamist kuni 31.03.2027. Eesmärk on toetada kliinilise psühholoogi teenuste kättesaadavust Tervisekassa lepingupartnerite juures.

Paragrahvi 3 punktiga 13 muudetakse **määruse nr 3 lisasid nr 3, 15, 16, 26, 31 ja 37**.

Määruse **lisas 3, 15 ja 16** muudatused on tingitud tervishoiuteenuste loetelu muudatustest, millega muudetakse teenuste kulukirjeldusi. Muudetud lisad kajastavad teenuste uuendatud kulukirjeldusi.

Määruse **lisas 26** „Juhend triaazi teostamiseks Eesti erakorralise meditsiini osakondades“ muudetakse järgmiselt:

- mõistete osa täiendatakse mõistega aeg õeni, mille puhul mõeldakse aega, mis kulub patsiendi osakonda saabumisest patsiendi esimese kohtumiseni eriooga (sealhulgas erioode III pädevusega õeni);
- senine pealkiri „Triaažikategooriad ja aeg arstini“ asendatakse pealkirjaga „Triaažikategooriad ja aeg õe või arstini“;
- täiendatakse rohelise (IV) ja sinise (V) triaazikategooria patsientide käsitlust ja asendatakse „aeg arstini“ väljendiga „aeg õe või arstini“;
- täpsustatakse, et rohelise ja sinise triaazikategooriaga patsientide õe või arstliku ülevaatuse alustamise aeg võib EMO ülekoormuse korral pikeneda;
- punktis 2 täpsustatakse lauset, mis käsitleb mitme triaazikategooria korral patsiendi käsitlust ja asendatakse väljend „sõltub aeg arstini“ väljendiga „sõltub aeg õe või arstini“.

Määruse **lisa 26** muutmise eesmärk on luua võimalus erioodele (sh erioode III pädevusega õdedele) erakorralise meditsiini osakondades siniste ja roheliste triaazikategooriatega patsientide vastu võtmiseks. See kiirendab kergemate seisunditega patsientide käsitlust, vähendab arstide töökoormust ja võimaldab arsti ressursi kasutada kõrgema triaazikategooriatega patsientide käsitlemiseks. Kaudse mõjuna võimestab muudatus õdede rolli erakorralises meditsiinis, ühtlustab kergemate seisunditega patsientide käsitlust esmatasandiga, kus patsiendi esmaseks kontaktiks on sageli just pereõde, ja tõstab patsientide teadlikkust esmatasandi poole pöördumiseks.

Määruse **lisa 31** muudetakse eesmärgiga tagada patsientide kiirem, selgema põhjusega ja seega mõistlikum suunamine kardioloogile vastavalt kasutusel olevatele ravijuhistele. Uute nõuete loomisel pöörati tähelepanu senise e-konsultatsioonide tegemise kogemuse põhjal ilmnunud kitsaskohade ja arusaamatuste kõrvaldamisele. Muudatuse rakendamisega kaasneb parem ja kiirem eriarstiabi kättesaadavus. Muudatused tehakse vastavalt 03.02.2025 Eesti Perearstide Seltsiga ja 02.02.2025 Eesti Kardioloogide Seltsiga sõlmitud kokkuleppele.

Määruse **lisa 37** muudetakse ja pikendatakse psühhiaatria e-konsultatsiooni vastamise tähtaega neljalt tööpäevalt 15 tööpäevani. E-konsultatsioon ei ole mõeldud akuutsete juhtumitega tegelemiseks ja kuna psühhiaatria e-konsultatsiooni korral võtab põhjaliku ja kvaliteetse vastuse andmine valdkonna spetsiifikast tulenevalt kauem aega, siis nõuetekohase teenuse tagamiseks pikendatakse vastamise aega. Muudatusega täpsustatakse e-konsultatsioonile suunamise eelduseid ja saatekirjale esitatavaid nõudeid. Samuti tõstetakse bensodiasepiinide ja bensodiasepiinisarnaste ainete retsepti väljakirjutamiseks vajaliku e-konsultatsiooni tegemise nõuded psühhiaatria e-konsultatsiooni nõuete hulka, sest bensodiasepiinide eraldiseisev e-konsultatsioon ei kandnud enda eesmärki. Muudatused tehakse vastavalt 03.02.2025 Eesti Perearstide Seltsiga ja 31.01.2025 Eesti Psühhiaatrite Seltsiga sõlmitud kokkuleppele.

Paragrahvi 3 punktiga 14 tunnistatakse kehtetuks **määruse nr 3 lisa 64**. Seoses määruse lisa 37 uuendamisega lisati bensodiasepiinide ja bensodiasepiinisarnaste ainete retsepti väljakirjutamiseks vajaliku e-konsultatsiooni tegemise kokkulepped psühhiaatri e-konsultatsiooni kokkulepete hulka. Seetõttu puudub vajadus eraldiseisevaks kokkuleppeks.

Paragrahvi 3 punktiga 15 täiendatakse **määrust nr 3 uue lisaga 69** „E-konsultatsiooni saatekirja ja selle vastuse nõuded erioe poolt patsiendi suunamisel õendusabi e-konsultatsioonile tervise infosüsteemi vahendusel“. Täiendus on tingitud tervishoiuteenuste loetelu muutumisest, millega lisatakse loetellu uus tervishoiuteenus „Õendusabi e-konsultatsioon tervise infosüsteemide vahendusel“ (kood 3131).

Paragrahvi 4 punktidega 1 ja 2 sätestatakse määruse jõustumine. Määrus, v.a § 3 punktid 10 ja 11, jõustub 01.04.2025. Määruse § 3 punktides 10 ja 11 kajastatud muudatused jõustuvad 01.09.2025, mil jõustub terviseministri 13.01.2025 määruse nr 3 „Iseseisva õendusabiteenuse osutamine ja õendusabi erialad“ § 5¹ ja muutuvad kooliõe töökoormuse arvestamise põhimõtted.

Määruse eelnõul on seitse lisa, milles on esitatud määruse lisad 3, 15, 16, 26, 31 ja 37 uues sõnastuses ning lisatud lisa 69.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrusel puudub seos Euroopa Liidu õigusega ning eelnõu ettevalmistamisel ei ole aluseks võetud teiste riikide õigusakte.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatused on redaktsioonilised või vahetult seotud 2025. aasta 1. aprillil kehtima hakkava tervishoiuteenuste loetelu muudatustega, kehtestades Tervisekassale täiendavaid tingimusi tasu maksmise kohustuse ülevõtmiseks. Lisaks muutuvad kardioloogi ja psühhiaatri e-konsultatsiooni saatekirja ja vastuse nõuded, mis täpsustavad ja täiendavad neil erialadel patsientidele pakutava e-konsultatsiooni võimalusi. Erakorralise meditsiini osakonnas teostatava triaazi juhendi muudatusega suurendatakse eriõdede õiguseid patsientide käsitlemisel, eesmärgiga kasutada tervishoiutöötajate piiratud ressursi parimal viisil. Koolitervishoiuteenuse piirhinna kujunemise meetodika muutumisega alates 01.09.2025, tasub Tervisekassa edaspidi teenuseosutajale piirhinda lähtudes õpilase vajadusest, s.o tavaõpilane, tõhustatud ja erituge vajav õpilane.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatustega kaasnevad kulutused on välja toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Tervishoiuteenuste loetelu muudatuste kogumõju 2025. aastaks

Muudatus	Lisakulu alates 01.04.2025
Tervishoiuteenuste loetelu muutmise taotlused	0
sh eriarstiabi, haiguste ennetus ja tervisedendus	500 000
Ravimiteenuste piirhindade muutmine tulenevalt toimeainete ühikuhindade muutusest	-500 000
Horisontaalsed muudatused	12 700 000
Otorinolarüngoloogia eriala nüüdisajastamine	-300 000
Ortopeedia eriala lisavahendite (traumaga seotud koodid) (L-koodide) nüüdisajastamine	400 000
01.04.2025 rakenduv kollektiivlepingu töötasude mõju (sh kiirabi, residendid)	12 200 000
Kiirabi mudelis rakendatud kulukomponentide maksumuste uuendamine	400 000
Muud perearstiabi ja eriarstiabi muudatused	900 000
Vanglameditsiin (2025.a I poolaasta)	200 000
Psühhiaatria e-konsultatsiooni kulumudeli muutmine	200 000
Vaimse tervise alased muudatused esmatasandil	500 000
Kokku	13 600 000

Kuluga on arvestatud Tervisekassa eelarves. Riigieelarvele täiendavat kulu ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 01.04.2025. Määruse § 3 punktid 10 ja 11 jõustuvad 01.09.2025.

7. Määruse koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse koostöölastamiseks ministeeriumitele, kellel on eelnõuga puutumus (Rahandusministeerium, Justiits- ja Digiministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium), eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ja arvamuse avaldamiseks Tervisekassale, Eesti Arstide Liidule, Eesti Haiglate Liidule, Eesti Kiirabi Liidule, Eesti Õdede Liidule, Eesti Perearstide Seltsile, Eesti Esmatasandi Tervisekeskuse Liidule ja Tartu Ülikoolile. Menetlusökonoomiast lähtudes on kolm eelnõu liidetud kokku üheks määruseks.